

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer, Keddén és Pénteken.

Árja:

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

Szerkesztői és kiadói szállás:
Kenyeres Adolf ügyvédi
irodája, Nagypiaczón.

NEVEKRE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

3 hasábon germond sorért,
vagy annak helyéért 4 kr. —
(1—10 sornyi hirdetés ára
mindig 40 kr.) — Bélyegdíj
minden írtatáskor 30 kr. —
Nagyobb hirdetéseknek a ki-
szerint. — Hirdetések fel-
tekinnek a szerkesztőségben
és Rómer és Kanner nyom-
dájában.

A királyföld vagyona és iskolák se- gélyezése.

A mint mult lapunkban említettük, a szász nemzeti egyetem folyó hó 10-én megkezdte üléseit. A tárgyak egy nevezetes részét iskolák felállítására fogja képezni. E tekintetben volnának némi megjegyzéseink.

Nem gondolnók, hogy legyen még valaki, a ki abban a nézetben volna, hogy a királyföld vagyona a szász nemzet kizárólagos tulajdona lenne, hanem ha mégis akadna, a ki ilyen szükkeblű nézeteket táplálna, nagyon bajba jöhetne akkor, a mikor megbíznák, hogy ezen vagyont a szász nemzet fiai között ossza fel. Már csak azt is, hogy ki szász, bajos meghatározni; de hogy ki hányad izben szász, ez már lehetetlen, mert ily nemű családkönyvek nem vitettek, és más ösmertető jelekről sincsen gondoskodva.

A királyföld vagyona országos donatiók jövedelméből alapult, és az csak azérneveztetett szász nemzeti vagyonnak mivel akkor csak is a szász nemzeti birt politikai jogokkal a királyföldön, de mintán a kiváltságok megszűntek, és a hazának minden polgára egyenjogúvá vált, minden javadalmakban és terhekben a terület minden lakójának egyaránt kell részesülnie.

E kérdés felett, úgy hisszük, igen sok vita nem leend; inkább a lesz vita tárgya, hogy hova és milyen iskolák állittassanak.

Lehet, hogy meghatározza az egyetem, hogy állit Nagy-Szebenbe egy ipariskolát és a már segélyezett és közelebből Brassóban és Beszterczén felállitandó földmívelési iskolákat még dúsabban adományozza, és még a szabadelviségben annyira megy,

hogy az ezen iskolákban német nyelven előadott tantárgyak hallgatására a más nemzetiségek gyermekeit is feljogosítja.

Ily nemű iskolák, lehet, a szász nemzet céljainak megfelelnek; de a más nemzetiségek semmi hasznát sem vennék, mert vagy nem értik a nyelvet, vagy nincsen módjuk előlegesen kiképezni magukat. Egyáltalában ilynemű iskolák azokat nem elégethetik ki.

A jelen korban megkívánhatja mindenki, hogy saját anyanyelvén oktassék; a mellett az is állhat, hogy a más nemzetiségeknek szükkeblű is mások. A míg a szászoknak ipar és földmívelési iskolára van szükkeblű, ugy lehet a magyarnak és románoknak még megfelelő népiskolája sincsen. Hiába nézi ő akkor az említett két szép iskolának falát, mert annak ajtai még abban az esetben is, ha az ottani tannyelvet érténé, zárva maradnának előtte.

A barczasági magyar falvak, mit mindenki tud, 48-ig jobbágyközségek voltak, de azokban a regaléknek máig a város az ura; minden községi és egyházi terhet a szegény ember maga kell hogy hordjon 48 óta is; csoda hát, ha árva lelkeknek nincsen még csak megfelelő népiskolájuk is? Nem biza, de csoda az, hogy ez a nép akkor, a mikor minden kellék meg volt arra, hogy önkéntesen önkre menjen, még él. De hagyjuk ezeket a kevésbé ürvendéses dolgokat és térjünk vissza az iskolákhoz.

A mint már említettük, a barczasági magyar falvak gyengén állnak népiskolák dolgában, de nem saját hibájuk ez, hanem a körülmények mostohasága, mert szeretik azoknak lakói nagyon is az iskolát, de mind hiába ha nincs pénzérő, a mivel felállítsák,

és a már fennállókat jó karba tegyék. Ide fordítsa a szász nemzeti egyetem figyelmét, itt van mit tenni, itt meg lehet mutatni, hogy a traditionális szükkeblűség ma már nem létezik.

A Barczaság 30,000 lélekre menő magyar ajku lakossága nem sóhajtozik akadémiák vagy istentudja minő magos oskolák után. Jelenleg minden vágyai abban összpontosulnak, hogy Hosszúfaluban, mind a hétfalu számára egy felsőbb népiskolát állitson fel. Ezt ajánljuk a szász nemzeti egyetemnek atyai gondoskodásába.

Nem mondjuk mi azt, hogy áldozzon a szász nemzeti egyetem a barczasági magyarság javára akkor, ha másokon, kik még inkább szükkeblűnek, kíván segíteni; legyen segítve másokon is, és mi örömmel fogadjuk, ha román testvéreinknek a hét faluban szintén segítségükre lesznek egy hasonló felsőbb népiskola felállításában, ha ők ilyennel nem bírnának.

Ez az én nótám is olyan, mint a csárdás: szomorú az eleje, de vigabb lesz a vége. Ha mindenütt olyan követeket választottak a szász egyetemre, mint Brassóban, meglehetünk győződve, hogy a szász föld egy új korszakba lép. Nem kívánnak ezek szász országot, hanem az egyes municipiumok szabad fejlődését; megvetik a kornak már meg nem felelő kizárólagosságot, és leghőbb óhajtatásuk a többi nemzetiséggel szeretett testvériségben élni. Ha a többi követek is, bár részben, ilyen férfiak lesznek, akkor teljes bizalmunk lehet, hogy méltó kívánságunk a szász nemzeti egyetemben vizsgálagra talál, és forró óhajtatásunk, a hosszúfalusi felsőbb népiskola, létesülni fog. B.

TÁRCZA.

Petőfi Sándor legszebb verse.

A „Magyar Ujság” ujóvi száma egy levelet közöl; melyben érdekesen van előadva Petőfi két versenek története.

Ime utánközöljük az egész levelet:

„A magyar nép felejthetetlen emlékü, lángkeblü nagy költője Petőfi Sándor, sokszor és több ízben a pillanatnyi hevély által ihletetten írta dalai nagy részét, a körülmények behatása alatt. Ugy jött létre „Ivasközben” címü bordala, és eddig még világot nem látott „legszebb verse”, melynek létrejöttének története, ugy hiszem érdekelni fogja mindazokat; kik Petőfit ismerték, vagy irányában kegyeletes emlékekkel viseltetnek.

Az 1843-ik évben Petőfi Sándor mint közrendü színész Debreczenben egy sötét kis szobában lakott; olvasni, időzni és francziából a Kisfaludy-Társaság részére regényeket fordítani feljárt az ugynevezett ócska collegium XIX-ik szobájában levő olvasó köri helyiségbe, hol a többek közt egy ostvo, Kovács József — ki több verseire dallamot szerzett — és több vig ezüborák pénzt tettünk össze — conferáltunk, hogy a rideg életü költőnek egy kedélyes estvét szerezzünk; volt kenyér, kolbász, bor, zene és vidor ifjusági jókedv. Petőfi harmadmagával volt az ifjuság vendége, elbocsátta előttünk élte addigi történetét, tanulói s katonai viszontagságait, mi verseit szavaltuk, és Kovács József által több verseire szerzett dallamokat énekeltünk, melyek tetszését megnyerték. En ez időben mint akkori könyvtárnok „Lopke” cím alatt egy ifjusági írott heti lapot szerkesztettem, melybe Petőfi, Balyovszki, Székely dolgozatokat adtak. Ejjéltájában felszólítottam a bor és ifjú jó kedélyünk által felvilányozott Petőfi Sándort, hogy

írjon valamit a bolnapután megjelenendő „Lopke”-be. Papírt kért és felírta a címet: „Ivasközben.”

Motto: Soknak két
Tessen a bor, szent igaz;
Soknak árt
A tivornya, semmi az;
Félre most az éhikével
Nincs itt pap.

Ceokomai.

Ezután következik az ismert bordal egészen e verseletig:

„Hadd igyam hát! hogy forogjon

Kerekem,

Meg sem állok, csak a kancsó-

Fenekem.

Bárha mindjárt, a mint Falstaff szólana,

Bárha, — mondom, — egy mértföldig tartana.”

Eddig írván, eredeti kéziratát most is bárkinek felmutathatom, bort kért, ivott és felolvasta, általunk a legnagyobb lelkesedéssel fogadott, ivasközben írott fentebbi bordalát s általa a „Lopke” számára.

Midőn a vidám társaság éjjel után eloszlott, Petőfi, mint máskor is gyakran, hálásra bent maradt, s ágyamat elnem fogadván, pár nagy könyvet tőn feje alá, s a hosszú fenyőlőzára leheveredett és ujjal szöbe hozatván az általa most írott bordal, kérdezte: mit mondok hozzá? Azt feleltem, hogy az egész nagyon szépen sikerült darab, de nem jól végződik, mintha még hiányoznék belőle valami, egy szóval a végződése nem csattanós, miként más verseinél tapasztaltam. Hát hol és hogy hagytam el? kérdezé. Felolvastam ekkor a két utolsó strófát. Felkelt, kezébe vette az eredeti kéziratot, szótlanul leült az asztal mellé, és ezt írta utána:

Hol is hagytam! . . . tudj a gólya
Ugy, — igaz, —
A malom volt az utolsó,

Vagy nem az?

Mit is mondtam a malomról? . . . én bizon
Hogyha présbe csavarítanak, sem tudom.

Annyi szent, . . . a szemem héja

Oly nehéz,

Mint malomkő, — tán az álom

Környékez? . . .

Elég is ma a tivornya, — ágyba hát!

Almodozzuk folytatását; — jó éjszakát!

Petőfi Sándor.

Pár év mulva Pestről Szatmármegyébe utazván, meglátogattott Ér-Mihályfalván, azzal köszöntvén be, — mintán megkérdezte: van-e bor és kolbász? — hogy három nap és három éjjel nálam fog mulatni.

En idő alatt — mert szavát be is váltotta — felhoztam és elszavaltam előtte „Ivasközben” címü bordalát, melyről, mind mondá, egészen megfelleledkezett, megmutatván eredeti kéziratát, magának lumásolta, elvitte Pestre.

Ugyanez alkalommal felkértem, hogy mostani együttlétünk emlékére is írna egy verset. Azt felelte: „jól van! most fogom írni „legszebb versemet,” és csakugyan az elővett papírra ezen címet írta:

„Legszebb versem.”

Sok verset írtam én már össze,
S nem mindenik haszontalan,
De amely hírem megszerzeze,
A legszebb vers még hátra van!

Legszebb lesz az, ha majdan Béccsel
Hazám boszuja szembe száll,
S én villogó kardom hegyével
Száz szívbe ezt írom: Halál!

Petőfi Sándor.

Háromszék, Január 3.

Üdvözljük innen is az újszülött „Nemere”, azt a lapot, mely Magyarország keleti érdekeit mind nevelési, mind kereskedelmi, valamint hadászati és politikai szempontból képviselni törekszik és hazafiai pártolás mellett képviselendő is.

Ha egy pillantást vetek a történelem könyvébe; és a népvándorlás legnagyobb hadjáratát, Attilának önnön sulya alatt szétfeszített roppant birodalmát szemügyre veszem: azt tapasztalom, hogy azon birodalomhoz tartozott összes népek közül egy sem volt képes magának oly állandó és maradandó helyet szerezni, mint éppen magok a hunok ama töredéke, mely Erdély keleti részét elfoglalván, ezeröttszáz esztendő óta a nemzeti becsület büszke önértékeléssel bírja és védelmezi vérell szerzett területét.

A lezajlott századok végtelen viharai irtalom nélkül elsöpörték a kisebb néptöredékek által alkotott államokat; egyedül a székely tudott dacolni bérczes hona természetadta védváltásai között a népiért véres forogattal; egyedül a székely mutatta meg a Dzsingis-cháni vad csordáknak, a török barbarizmusnak azt, hogy honáért lelkesülő népet, midőn a szent haza földét még a természet is különösen védi, rabigába dönteni, megsemmisíteni nem lehet!

Attérüetnek az erdélyi fejedelmek korára; igen könnyen kifejezhetném, hogy ezek korában és 1848-ban is, Erdély keleti része, a székely föld és Brassó vidéke, pusztán geographiai fekvésénél fogva is a nagy események előtérében igen fontos szerepet játszott. De most csak azt említem fel, hogy Erdély keleti részének ezen főfontossága most sem szűnt meg; de sőt a változott viszonyokkal még fokozódott.

Erdély, jobban mondva a magyar-osztrák monarchia keleti kereskedelmi vasúti hálózat kiépítésével Brassó lesz, vagy szabatosabban; Brassóval összpontosulandó és az összmonarchia keleti védelme a székelység vállait nyomja. Mind kereskedelmi, mind hadászati szempontból tehát a székelység és Brassó vidéke oly fontos helyet foglal el, mely figyelmen kívül sehogy sem maradhat; mely megérdemli, hogy egy közönyös legyen az említett érdekek képviselésére.

A változott viszonyok között tehát ha a Székelység élni kíván — mit kell, hogy kívánjon — mulhatatlanul szükséges saját körében oda működni, hogy az előtelek leküzdése mellett magának európai műveltséget szerezzen, hogy erőt — azt az erőt, mely másfél ezred éven keresztül fentartotta — minden irányban kifejlessze!

Ki a történelemben jártassággal bír, tudni fogja, hogy a Székely székkek közt mindég Háromszék vitte az első szerepet. Ragadjuk meg hát, Háromszék fiait, a haladás zászlaját; lobogtassuk magusra; mutassuk meg, ha nem a világnak, legalább a magyar-osztrák monarchiának, hogy nem halt még ki beúntunk dícső elődeink világbanulta lelkesedése szépre, jóra és nemesre; adjunk kifejezést sok kívánnivalóknak;

keressünk, követeljünk mindent, mi jogosan minket megillet, mivel nemzetünk elhanyagolt érdekeinek előmozdítására valamit tehetünk!

Éljen hát a „Nemere”, ama régen várt, de azért későn nem érkezett organum, mely érdekeinket képviselni lesz hivatva.

Részvét, honfitársaim, mert saját érdekünk követeli ezt a legsürgősebben!

—r—

A fakérdéshez.

(A városi tanácsb.oz intézve.)

A fának jelen magas ára méltán vonta magára a közönség figyelmét. Feladatunk leund ezen növekedés kéréstől tükzetesen tárgyalni, az okok után kutatni, a melyek pillanatnyi vagy tartós faszükséget okoznak, és feltalálni a megfelelő eszközöket, azon a különböző esetekben segíthetni.

De hogy az ember a kalamitáson Brassót illetőleg gyökeresen segíthessen, szükséges kifürkészni, mekkora az egész városnak épület- és tűzifa szükséglete, és hogy ezen szükséglet honnan fedeztetik.

Ha ezen adatok megvannak, figyelmünket azonnal azon erőfőllományok kiterjedésére és minőségére fordítjuk, a melyek faszükségeinket fedezik; összehasonlítjuk azoknak fatermőképességét a meglévő szükséglettel, és felállítjuk azon alapelveket, a melyek erdőgazdászataunknak zsinormértékül kell hogy szolgáljanak.

Az említett alap megszerzésére a tekintetes tanács mint politikai hatóság kezét kell hogy nyújtsa. Ó-Brassó és Bolonya végén, a hol a bor és szesz bevételi váma vétetik, az ottani hivatalnokokat és szolgálat ezen eszme valóstítására meg kellene nyerni, azoknak rendelkezést kellene adni arra nézve, hogy pontosan jegyezzék évenként, honnan és mennyi fa hozatik Brassóba.

Ha az ezen módon kifürkészett mennyiséghez hozzá adhatók azon mennyiség, a melyet a városi közönség a maga számára vágat, a mit ingyen, vagy egy bizonyos összeveg fizetés mellett felelnek ad, nemkülönben a mi ellopatic, ezáltal jövőre a legérdekesebb statisztikai adatok gyűjtetnének az erdőgazdászati számára.

Reméljük, a tekintetes tanács nem fogja elmulasztani ezen jó czél elérésére a szükséges eszközöket alkalmazni.

Central University Library

— Felső-Fehérmegye főispánja ellen felszólalás történik a „Gazetta” 98-ik számában azon okból, mert a Deczember 16-án tartott bizottmányi ülésen azt mondta volna, hogy: „Alkora nyers tömeggel állanak elő”. Ezt aztán néhány román bizottmányi tag magára veszi és gr. Haller Ferenczet kéri, hogy számokra elégtételt szerezzen.

Magához az elpanaszolt tényhez nem akarunk szólni ez alkalommal, mivel nem tudjuk, hogy

mennyiben és mily körülmények közt történt meg. Csak az feltűnő előttünk, hogy miért veszik az állítólagos sértést a román bizottmányi tagok kizárólag magukra, midőn azon gyűlésben minden valóságos séllyel több magyar tag volt jelen.

Mi most csak arra a néhány sorra akarunk szólni, melyekkel az említett közleményt a „Gazetta” szerkesztője kíséri. Arról beszél ugyanis, hogy az alkotmány egy kaszát paizsává silyedt; hogy feudálisok szemében a nép csakugyan nyers tömeg, s hát még milyen lesz, ha a francziák legyőzetnek!

Ugyan mi helye van itt efféle megjegyzéseknek? Megengedjük, hogy egy vagy más közhivatalnok csakugyan vétséget követ el akárhányszor kötelességei teljesítésében. De hát a következők-e ebből, hogy mindjárt feudális századokat emlegetünk; osztálygyűlölségre létsunk s több efféle?

Mi is egy tartjuk, hogy Európa közsabadságán igen fájdalmas csapás lenne, ha a franczia nemzet leveretnék; de minek ezt is a magyar ellen czélzásokra használni?

A magyar nemzet örömet tanulta el mindig a francziától annak szabadelvű eszméit; de merről-e azt állítani valaki, hogy csakis franczia presszió következtében lett szabadelvű? Mi szabadelvűek leszünk mindig, mert saját elveink követelik; a hűbérség maradványait irtjuk napról napra politikai és társadalmi életünkkel; és abban az esetben is küzdünk a szabadelvű eszmékért, ha csak magunk maradnánk ezen táborban — mint tettük sokszor a multban is.

Csak annyira kérjük hát kegyelmedet, tisztelt „Gazetta”, hogy tartsa magát főlvetti tárgyához mindenen. Ha jannassa van Péterre vagy Pálra, vorje el Pétert és Pált. Mi is segítünk az elverésben, ha osztjuk nézetét.

De ne használjon föl minden alkalmat osztálygyűlölség szítására, mert ezzel bizony éppen a szabadságnak és demokráciának tesz rossz szolgálatot.

A mesterséges haltenyésztésről.

I.

Mintán áll az, hogy a lakosság szaporodása, annak sűrűsége bizonyos központokban és a civilizáció haladása, főképen a táplálék szaporításától függ, melyet a földtől hús és kenyér alakban nyerünk; mintán tovább áll az, hogy a gazdaság és a műveltség terén a műveltség előhaladásával műveltsétté válik az eljártás a célra, hogy aránylagosan szűk téren, az emberi munka által a lehetőségek legnagyobb növényi és állati táplálék-mennyiség nyeresésék, — és ez által elég tetsessék a nagyobb keresetnek, a fokozatosan növő szükségnek; — mintán — mint mondtam — mindez kétségtelen: nem volt ezoda, hogy a közhízon iránt érdeklődő férfiak egy oly tőrre fordították figyelmüket, mely addig vagy egészen parlagon hevert, vagy a legtekintetnőkülőbb módon használtatván, nem képezte többé a gazdaság biztos ágát. Ezen tág mezőt a vizek képezik, melyek a föld

Ezt megelőzőleg, arról folyt a beszéd, miért nem megyen már egyszer Bécsbe is, tapasztalás okáért? Azt felelte: „nem megyek addig — az istonét! — míg bajonettekkel nem megyünk Bécs felé, minek nem sok idő múlva be kell következni, s ez már csak idő kérdése.” Így jósolta meg mintegy látóuki tehetséggel 1845 ben, a mi nemsokára 1848-ban bekövetkezett. Csakugyan bajonettekkel mentünk Bécs felé.

Petőfi Sándor ezen legszebb verse ez ideig meg nem jelent, sem keletkezésének története nyilvánosságra nem hozatott, tartalmánál fogva az idő óta meg sem jelenhetett; egyesek olvasták az eredeti kéziratot, és többek felhívása folytán kívánom közrebocsátani, örömmel emlékezvén rá: hogy Petőfi Sándor legszebb versét nálam irta.

Somogyi József.

Látogatás a moldovai csángoknál.

(Folytatás.)

Alig telepedtünk le, míg én az öreg gazdával beszédbe ereszkedtem, a kis menyecske tüzet rakott, tyukot melyesztett, bort hozott és eszemegül a legszebb almákat és körteket rakta a fehér abroszszal terített asztalra. Az öreg sok ideig bíró volt a faluban, most már közel a 70 hez, házőrzőnek degradáltatott, míg a fiatalok a mezőre jártak. „Régen laknak-e itt kigyelmetek” kérdém az öregtől, tapogatódva ha vajon tudna-e valamit regéini eredetük felől. „Haj régi dolog az uram, az öreg apám isz itt élt; nem tudja azt szenki mász mint Pater János, olyan ember az milyen nincs több. De hát nem ohajtanak-e hazaköltözni Magyarországra, ott még is jobb volna mint itt.” kérdém tovább. Haj uram nekünk nincs mit keresszünk a magyar földön, nekünk ez ami hazánk it éltek az öregeink, itt haltak meg ész itt halunk meg mi isz. Asztán halljuk, hogy ott szüez

moszt jó világ.” Ebben igaza is volt a jó öregnek. „Hát az igaz, hogy itt az aszszonyok nem tudnak oláhal csak is magyarul? kérdém tovább. „Nem biz ezek, de neisz tudjanak ha magyarok, bár mi sem tudnánk oláhal. (A magyar földes urak éppen azt szeretik, hogy jobágyaik ne tudjanak magyarul, most már látjuk, hogy melyik látott jobban a jövőndöbe.)

Beszélgetésünk alatt haza jött az ifju gazda is, az én nagy örömeire egy igen értelmes és beszédes ifju ember. A vacsora is elkészült de sehogy sem hírtam rá beszélni őket, hogy együtt együnk. Ok a tüzhelyen én az asztalnál, de azért folyvást beszélgetünk. „Ajangjuk mi a tisztelendő urral enni,” ez volt minden mehetségük.

Közbe közbe megkínáltam őket egy egy pohár borral s vacsora után nagy fárodtságomba került, míg a két férfit magam mellé ülthettem, hogy tovább beszéljessünk. Beszélgetésünk eredménye az lön, hogy az ifju oly pontosan földiktálta nekem a Szeret jobb és balpartján elterülő magyar faluk neveit, hogy becsületére válnék akármelyik irástudó embernek. Mikor már mind leirtam a miket elősorolt, észre vettem, hogy most már ő is szeretne amagy bizalmasan kérdeni Valamit, de ezt is ajangotta.

Szeméből látom — biztatám — hogy valami kérdeni valója van kegyelmednek is tülem, na csak ki vele bátran; én igazán fogok felelni kérdésére.

Má csak me- isz kérdem biz én a tiszt. urat, ha meg nem haragudnék. Hát én biz azt szeretném tudni, hogy miért irta fel olyan apróra ezeket a falukat; én azt hiszem, hogy az ur valamibe tőri a fejét, de isz-talom meg ne haragudjék ezért.” Nines egyéb czélom ezzel, mint megösmerni a moldovai falukat és egynehányat meglátogatni ohajtanék.” Jó jó isztalom, de hát miért akarja meglátogatni; ez épenszéguel a kérdés?” Csak azért, mert sokat olvastam a moldovai magyarokról, azt írják, hogy mind eloláhosodtak és én szeretném megtudni, ha valjon igaz-e ez. „Hát vétenek a nyelvtan ellen, de azért mind a két láj- igaz isz nem isz. Ott a városzon (Bákó) fejel felül) szó érdekes.”

már ott igaz; de itt nálunk Klezsén és környékén nem igaz, mert mi tudunk magyarul. De már még kérdek az urtól egyet, mert látom, hogy jó magyar ember kell hogy legyen.” Csak bátran, én azonnal felelek kegyelmednek. A fiatal aszszony ez alatt kiment a szobából, hogy a szekeresnek is adjon valamit, az öreg figyelmesen körületekintett, ha vajon fia kérdését nem hallja meg vagy egy idegen is.

Hát isztalom, mondja meg igazán: „Fel jő-e még valaha a magyarok napja?” Hogyan értem én ezt? Hát csak ugy isztalom, hogy ha a magyarok napja isz fel nem jő; ugy megesszünk minket magyarokat ezek a gyilkos bojérok.” Aztán elbeszélte, a mit már Szászkuon is vérző szívvel hallgaltam, hogy a robot szolgálthban menynyi égre kiáltó igaztalanságot követnek el rajtok; hogy nines kibez folyamodjanak, mert a földes ur elízeti a szolgálókat s ha ok panaszkodni mernek, előbb a földes ur, aztán a szolgáló kimoztatja meg. Elegtételt a földön nem találnak. —

Megvallom, hogy még vigasztalni is csak óvatosan mertem. Anynyit még is mertem mondaní, hogy a jobbagyság nálunk fölszabadult s Moldovában is nem sokára fel fog szabadulni, hogy a magyarok napja isz fel jő még, mert az éjszaka után nappal szokott következni. Ez is végtelen jól esett nekik s szívük teljéből kívántak jó éjszakát.

Reggel siettem a derék Pater Jánoshoz, ki mint egy 30 év óta védangyala e környékbeli magyarságnak. Az uton mindenki magyarul köszönt: „Diesertessék az Ur J. Krisztusz” s én szívem teljéből mondtam utána: „Mind örökké.” A lelkeszen meglátszottak a tegnapi lúz nyomai, rendkívül levert volt; de azért szívesen fogadott. A kölcsönös ösmerkedés után örömeimet fejeztem ki a felett, hogy milyen jól beszélnek hivi magyarul. A lelkesznek ezen előismerés; ugy látszott, hogy jól esett, mert mintegy felvidulva mondá: „Csak ugy mint a debreczeniek, ott is, itt is vétenek a nyelvtan ellen, de azért mind a két láj- szó érdekes.”

(Folytatás következik.)

egyik nagy részét foglalják el. Ezekre kellett már azon elveket alkalmazni, melyek a földművelésre és marhatenyésztésre oly üdvösen hatottak. A vadász és a pásztor álláspontját föl kellett hagyni a vizekre nést is, amint ez a modern földművelés és marhatenyésztésre nést már rég megtörtént. Most már nem kellett aratni akarni ottan, a hóvá nem vetettek; egy szóval: művelni kellett a víziváratot és azon izletes és keresett egészséges táplálékot, melynek neve hal, emberi munka és éles ész hozzájárultával a legnagyobb mennyiségben tenyésztési és forgalomba hozni.

Minő eszközöket és minő utat használ a modern világ ezen czél elérésére, olvasóink előtt a lehető alaposan fölfejtési törekvésünk lapunk közlelbi számaiban.

— **Postajárásunk** példátlan rosszá vált. Egy idő óta azon kell örvendnünk, ha csak 24 órával késik meg a szebeni vonat. Alvínatúl Brassóig, 27 mértföldnyi utat 50 óra alatt tesz meg mostanság a posta.

— **A vízáradásokban** nekünk is volt részünk. Deczember folytán. A hidvégi híd körül annyira kiáradott az Ott, hogy néhány napig teljesen elzártá a közlekedést.

— **Nők számára** reáltanodát szándékozik állítani Peston néhány ur hölgy. Nálunk még a fiuk számára sincs.

— **Vasutunk vállalkozói**, a Waring Brothers czég, táviratilag is tudatják, hogy nem igaz, mintha az építést 6 hónapra megszakították volna. Nagyon örvendünk a híron, mert bizony szeged útját volta fejünkbe azon körülmény, hogy hivatalnokaink egy részét elbocsátották a szerelvényeiket eladták.

— **Erdélyben** lapunkon kívül most ujérvvel még a következő magyar lapok jelennek meg:

„Erdély”, politikai hetilap; szerkeszti Tolnai Lajos Maros-Vásárhelyt; ára egész évre 6 ft.

„Kelet”, politikai napi lap; szerkeszti Szász Béla Kolozsvárt; ára egész évre 12 ft.

„Erdélyi protestáns közlöny”, szerkeszti Szász Gerő Kolozsvárt; ára 6 ft.

Tolnai lapjaink első számát az egész hazai sajtó kitünő elismeréssel fogadta.

A „Kelet” is adott mutatványszámot és igen tartalmast. A „Protestáns közlöny” még nem láttuk, de okvetlen hiányt tilt be.

Üdvözöljük valamennyit.

(**Csodabogár**). Ki hinné, hogy a kényelmes, nyugodalmas szász földön is találtak mártírságrért rajongó érzékeny lelkek! Pedig ime!

„Neue freie Kronstädter Zeitung” czimen egy lap jelent meg itt Brassóban 1. hó elsején. Már a czimlapra ki van tűve, hogy a 2-ik szám csak 1872ben jelenik meg. Eddig van a tréfás része; ezután jön az érzékeny. Első cikkében Max Felsthal ur, a szerkesztő elpanaszolja, hogy miután Erdélyben valamely lap kiadásához engedély szükséges; s miután ő tudja, hogy hasztalan kért volna engedélyt, mert az 1873 előtt meg nem érkezett volna; tehát kisdja lapját most, aztán egy esztendő múlva s így tovább.

Hogy Max Felsthal urnak kedve van már Januarius elsején föltenni a háshagyokeddí csörgő sípkát, azzal senkinek semmi baja; az azonban a legidőlembb henczegés, hogy csupa mártírsági rohamból összeszedja a Pesten atyáskodó kormányt, a szász föld élnetetlen képviselőit sat.

Hát kért e Felsthal ur concessiót?

Maga mondja, hogy nem.

Honnan tudja hát, hogy az 1873 előtt nem érkezett volna meg?

Azt mondja, onnan, mert minden igaz és méltányos kérvénnyel ugy szokott történni.

Oh, érzékeny lelkek!

— **Köszén**. Hidvégen gróf Nemes János erdeiben gazdag köszén rétegek találtak. A felszín földes ugyan, de biztosan remélik a fekvés után, hogy alább teljes jószágú köszénnek fognak találni. A gróf részvénytársaságot szándékozik alakítani a kibányászásra.

— **Népszínmű pályázat**. A nemzeti színház igazgatója 100 arany pályadíjt tűz ki egy a mult, vagy közel mult, vagy jelen magyar életből merített eredeti népszínműre. A nyertes mű a pályadíjon kívül a nemzeti színháznál szokásos jövedelmi harmadokban és szász-tóllakban is részesül; de előadási joga Buda-Pesten kizárólag a nemzeti színházé. A pályadíj a többi közt aránylag legjobb műnek 1871 október 1-én megosztatlanul kiadatik, kivéve, ha a pályaművek közül egy sem találatnak elűködésre méltónak. A pályadíjat egy, a nemzeti színház igazgatójának elnöklété alatt két íróból s két színészből alakítandó bizottság fogja odaítélni. A pályaművek tisztán, idegen kézzel leírva, lapozva és bekötve, a szerző ne-

vét rejtő jelíggel levéllel 1871 augusztus 16-ig alul-irt titkárhoz küldendők be; azontul érkező darabok nem pályázhatnak. A népszínműhöz netalán szükséges zene iratásának költsége az igazgatóságot illeti; a zeneszerző megválasztása azonban a népszínműróval egyetértéssel történik. A pályadíjnyertes mű a mostani szokás szerint kinyomattatik, a tiszta jövedelem fele a szerzőt illetvén. Peston, január 1-én, 1871. Csépregi Lajos, titkár.

Külföld.

Mult számunk eredeti távüregönye hírül adta már, hogy Prim tábornok meghalt.

Mi a Prim ellen intézett merényletet igen jellemző eseménynek tartjuk az által főként, hogy épen most történt.

Emlékezhettek olvasóink, hogy Spanyolország azon sikeres forradalmának, a mely utolsó tronjuktól is megfosztá a Bourbonokat, egyik legmunkásabb vezetője épen Prim volt. Azóta az ideiglenes kormány miniszterelnökségét töltötte be, s habár névleg Serrano állott a hatalom élén, tényleg Prim intézte az ügyeket.

Két éven át volt Spanyolország az európai neveltség tárgya folytonos királykeresése által; és épen ez a királykeresés szolgáltatá a nyílt okot a most folyó német-francia háboru kitöréséhez.

Sokan azt hitték egy ideig, hogy III. Napoleon védszárnyai alatt Prim saját magának akarja megszerezni a spanyol koronát; és ez okból a sok királykereső tüntetést csupa komédiának tekintették. Egész váratlanul lepte meg a világot a mult év nyarának elején azon hír, hogy Prim tábornok épen III. Napoleon ellenére Bismarck kezére dolgozik és egy Hohenzollernt akar Spanyolország trónjára ültetni.

Az iszonyu háboru kitörésével a Hohenzollern trónjelöltség elhallgatott; s midőn a sedaní fegyverletétel után Franciaország kiküldte a köztársaságot, általános volt a vélemény, hogy Spanyolország is követni fogja a példát, annyival biztosabban, mert épen uralkodó nélkül van. Sőt akkor többre volt kilátás, arra, hogy mindhárom latinfajú nyugati nagy nemzet: a francia, spanyol és olasz, beviszi a köztársasági államformát és szemben a fenyegető német egységgel létesíti a latin államok szövetségét.

Ezen fordulat a mostani német politika vezetőire nézve nemesak azért lett volna felettébb kellemetlen, mert így háromszoros ellenség boszujától kellett tartaniok; de még sokkal inkább azért, hogy a szomszéd nemzetek példája ragadós lehetett volna a németek szabadelvűire nézve is, s isten tudja, meddig lettek volna hajlandók tűrni, hogy szabadságukkal, vagyonukkal, vérökkel Augustza királyné diadalmi sürgönyeieért gazdálkodjanak.

Midőn tehát tényné vált, hogy Viktor Emmanuel egyik fia elfogadta a spanyol koronát, ezt egyenesen ugy lehetett tekinteni, mint Bismarck politikája egyik legnagyobb diadalát.

Nemesak a spanyolok köztársasági vágyait vágta ketté ezzel, de megerősítette egyszersmind az olasz uralkodó családot is, és ez által a lehetőleg biztosította magát mindkét oldalon a köztársaság uralomra jutásától.

Igen erős fogás volt ez a francziák elszigetelésére.

Az ujon választott spanyol király épen megérkezett s akkor történt, hogy Primet váratlanul nyílt utcán megtámadták; több lövéssel megsebesítették, a minek következtében meg is halt.

Ez a gyilkosság iszonyatos és utálatos eslekvény, de intő jel egyszersmind, hogy nem kell a népeket végsőig keseríteni, mert azok megunták már a diplomataik sinorján tánczolist.

Prim megöletése Bismarcknak szól első sorban, és azt jelenti, hogy ma már saját sorsukról a népek magok akarnak intézkedni.

Prim tehetséges és vakmerő férfiú volt; de ugy látszik, hogy saját hatalmának biztosítását elébbvalónak tartotta nemzete végainak betöltésénél.

Legujabb.

Bécs, decz. 31. A „Neues Fremdbl.” a tiroli honvédelmi törvény szentesítése felől szóló egy cikke miatt lefoglaltatott.

Genf, decz. 30. Francia ügynökök jelentékeny pénzüsszegekkel ellátva fegyvervásárlás végett Olaszországba és Ausztriába utaznak.

Prága, decz. 31. Egy ministeri rendelet a hatóságoknak meghagyja szigoruan örködni, minthogy az utolsó időben igen gyakran francia fogoly menekültek jöttek Csehországba, s itt tüntetésképp élelmezettek és utiköltségekkel is elláttattak, mi Ausztriának semleges állásával össze nem fér. A hatóságoknak meghagyatott, ily eseteket menekültek bellebbezése által a jövőben kikerülni.

Brüsszel, decz. 31. Párisban egy bizottság azzal bizatott meg, hogy sorban minden süttömülhelyt meglátogasson s az ott felhalmozott készletről meggyőződjék. Azonkívül e bizottságnak meg kell állapítania, hogy exen üzleteknek egyenkint hány vevőjük van; ez által vélik a készletnek egyenletes kiosztását lehetővé tenni.

Berlin, decz. 31. Albert decz. 30. E hó 28-án Pestel alezredes egy — 3 századból és 3 lovasszázadból álló hadosztálylyal három zászlóalj mozgóürséget vert meg, határmába ejtvén 3 zászlót, 10 tisztet s 230 foglyot. Részünkről 6 ember sebesült meg.

Havre, decz. 30. A porosz positiók Boselle, Douval és Chateau Robert magaslatain, Londe erdejében ma 6 órai harez után elfoglaltattak; részünkről csekély a veszteség.

Versailles, decz. 30. Az elfoglalt Mont-Avronban sok tüzérségi és lőszerkészlet találatott, köztük 2 beszegezett 24 fontos. Két századunk egész Rosny falváig nyomult elő. Részünkről összesen egy katoná sebesült meg.

Madrid, decz. 30. Amadeus király ma délben Carthagenában partra szállt. Madrid és környéke nyugodt. A polgári kormányzó egy rendelete intézkedik a feloszlott zászlóaljok és egyéb fegyveresek részéről történendő fegyverátadás felől. Mindnyájan még a határidő lefolyta előtt adták át fegyvereiket. — Estve kezdődnek a házmotózáások.

Bordeaux, decz. 30. Francia parasztok mondják, hogy a poroszok hangosan nyilvánítják, hogy a háboruba belefáradtak. Isoudun kerületben egy léghajó szállott le. Erősítik, hogy egy újabb támadás, mely mult szombaton Belfort ellen volt intézve, visszaveretett; a poroszok 1400 embert veszettek. Decz. 21-én 50 szekér sebesült hoztak Chelenoisba; csaknem mindnyájan elvesztek a fagy folytán.

Lyonban román legió van alakulóba a francziák mellett küzdeni, M. Diamandí vezérlete alatt.

Bécs, jan. 1. Versailesi tábori postával érkezett levelek jelentik, hogy a francziák Le Bourget felé futóárkokat nyitottak. Aubervilliers erőd bombáztatása kezdetét vette. Ezen kívül bombáztatni fognak még később: Issy, Vanves, Montrouge, Arcueil, Bicêtre, Charenton, Noiry-le-Sec, Rosay, Nontreuil, Boisière, Fontenay, Nogent-Faisanderie, Grandvalle és Vincennes. A st-cloudi és meudoni magaslatokat a poroszok már

felszerelték. Mont-Valerien és St-Denis nem fognak bombáztatni. A főváros eleste után Trochu hír szerint az előbbi, Ducrot pedig az utóbbi erődbe fognak visszavonulni.

Brüsszel, jan. 1. Megbízható párisi léghajólevelek szerint Páris január hó második felében minidenesetre kapitulál.

Karlsruhe, jan. 1. Páris alá 40 ujan alakított ostromtüzérségi zászlóalj, egyenkint 204 főnyi létszámmal fog indulni. Az ottani porosz ostromtüzérség ez utóbbi zászlóaljak megérkezéttével 25,000 főre menend, 1500 nehéz ágyuval és 750,000 löveggel.

Törökország ellen a yemeni arabok boldog Arábiában fellázadtak s bizonyos Ibrahim sheikh vezetése alatt, kit a porta előbb kegygyel halmozott el, az assyr és hadramont tribust is felkelésre bírva komolyan kezdik fenyegetni a sultán uralmát, ki a Lloyd társaság gőzöseit is igénybe vette, hogy a suezai csatornán keresztül 15,000 főnyi sereget küldjön a Vörös tengerre.

A francia köztársaság zászlói alá mindentűn s mindinkább sietnek. Most azt olvassuk, hogy Pestről ismét ketten mentek ki, s ezek egyike Egressy Ákos, a nemzeti színház volt tagja, ki honvéd és garibaldista is volt. Egy Blairet Lajos nevű amerikai hírlapíró pedig 300 önkéntessel érkezett Lyonba s ott a spanyol csapat parancsnokává neveztetett ki.

Bordeaux, decz. 31. Faidherbe tbk ismét megkezdte hadműveleteit. Arras vidékén egy porosz sinea.

Bordeaux, decz. 31. Párisból érkezett 30-ki tudósítások jelentik: Mont-Avron tegnap reggel az ágyuk elszállítása után részünkről kiirították. Az operatiót Trochu vezette az ellenséges tüzelés dacára. A porosz telepek tegnap egész nap lődöztek Noissy, Rosny és Nogent erőöket. Hasonló kísérleteket várnak más pontokról is.

Bordeaux, decz. 31. Porosz kém-szemlések egész Arrassig elényomultak. Chanzy és Bourbaki ismét támadólag léptek fel.

Madrid, decz. 31. Itt erősen tartanak tőle, hogy ujév napján a republikánus nemzetőr-ezredek között zavarok törnek ki. A Prim ellen elkövetett merénylett emberei még nem fedeztettek fel.

Havre, jan. 1. A coulini tábort feloszlatták; a hadműveletekbe begyakorolt csapatok Chanzy hadtáborba osztattak be, a többi Rennesbe ment. Négy nap óta folyó csapatszállítások történnek észak felé. A vasutak magán utasokra nézve zárva.

Róma, decz. 31. A király ma délután ide megérkezett.

London, jan. 1. A hiv. madridi távsürgönyök Amadé király fogadtatásáról Carthagenában valótlanságot tartalmaznak. Itteni bankházakhoz érkezett titkos jegyekkel írott távsürgönyök szerint, a király minden hivatalosan tett intézkedések mellett is rendkívül hidegen fogadtatott. A nép távol maradt. A hangulat az egész országban nyomott. A városokban felkelésektől tartanak.

A „Nemere” eredeti távirata.

Feladatott Pesten Jan. 5. d. e. 11 óra.
Érkezett 12 óra 6 percc.

Ma egész szövegében olvastuk gróf Beust válaszát a Bismarckféle depeschre. Az irat a prágai békekötés taglalását megtagadja; de constatálja a magyar-osztrák monarchia rokonszenvét a német egység létrejövetele iránt.

Páris bombáztatásának eredményéről ellentétes hírek érkeznek; a Mont-Avron azonban még mindig a poroszok birtokában van. Porosz tüzérség felsőbbbségét több oldalról állítják.

Bordeauxi tudósítások szerint a Loiron és éjszaka a francziák több győztes csatát vívtak. Délkeleten különösen Bourbaki fenyegeti Werder tábornok seregét.

Bécsi börze Januarius 4-én. Brassói pénzárak J. 3-én.

Pénzárak.		Pénzárak.	
Arany	5. 86 1/2	Arany	5. 86
Napoleon'or	9. 96 1/2	Napoleon'or	9. 90
Észt	121. 75	Magyar 20 franc	2. 90
Magyar földiherm.	77. —	Észt huszas	— 41 1/2
Erdéji	75. —	Tallér	2. 49
Bunat	73. —	Török lira	18. 30

Mostantól kezdve minden hétfőn és esütőtől kapható a „Nemere” eredeti távirata a szerkesztőségnek külön lenyomatban, példányonként 10 krért. Szerk.

Feladv. szerkesztő és kiadó tulajdonos: Kenyeres Adolf.

jamaika fehér és barna rumokat, továbbá valódi Cognac, Chartreuse, Kapucziner, Benedictiner, Boonekamp, valódi és utánzott francia és más Liqueureket legkitünőbb kávékat és ezukort.

Kereskedése a Brassói nagypiaczon

(1) „a Török Császárhoz.”

Demeter Eremius.

A pesti biztosító intézet,

melynek alaptőkéje, tartaléka és rézvéndija

hat millió forint,

(2) ezennel szolgálatait följánlja:

- a) tűzkárak ellen é. p.
 - 1) épületekre és azokban létező eszközökre, gépekre, szerelvényekre és eszközökre nézt;
 - 2) raktárakra, felszerelési eszközök és butorokra;
 - 3) Széna és mezeti takarmány kazalban, szinek vagy fedél alatt.
- b) jégverés ellen mindenféle terményekre nézt, a megállapított kárnak teljes megtérítésével;
- c) az emberi életre nézt, é. p. mindenféle tőke, — kiruházás, — és évjáradék biztosítások iránt, minden lehető változtatban.

A további szó- és írásbeli felvilágosítások megadására, valamint a biztosítási ajánlatok felvétele és a biztosítási iv kiadása iránt, a lehető legelőszőbb biztosítási díj mellett ajánlkozik.

A pesti biztosító társaság ügynöksége Brassóban
J. H. Sachs.

Az iroda a Klastromutczában 13 szám alatt az 1. emeletben van.

Szele István,

(2) szijgyártó mester

ajánlja finom jó bőrből készült német és magyar

sallangos hámjait

és mindenféle kész szijgyártó munkáit; kijavításokat is elvállal és megrendelések után azonnal szolgál a legjutányosabb áron. Jelenti továbbá, hogy nála található jelenleg egy eladó

finom, ruganyos, könnyű székér.

Brassó, Nagytucz, Mayer ház 497 szám.

Az előpataki hajtó pezsgő-porok

magokban foglalják a híres előpataki gyógyforrások oldó vegyalkat részét és ezen ásványvízek gyógyhatását fokozott mértékben bírják.

Különösen kitűnő hatása van e porok használatának a gyomorerőtlenség, gyomor- és bélbetegségek, étvágytalanságban, gyomorpuhulásban, emésztési gyengeségben, gyomorfőrésben, zártban (üléges gyomor-szárvány), vagy is az ugynevezett mellégekben; továbbá máj- és lépbetegségekben, az epe rendetlen el- és kiválasztásában, epedagúria-sűrűség és epékővek ellen és az ezen állapotokból származó máskacs sárgaságban, egy nemkülönben a test akármely szervének elnyálkásodásában, nehéz lélekzés és szívdobogásban; a belső szorongalomságban (erőtelenség) a szélkórban, altesti vérpangásban, kezdődő vizekben, különösen pedig az aranyérben, a vese húgyhólyag és húgycső hurutjában, vese- és húgykővek képződésében, az anyaméh idült tukájában és daganatában, fehérfolyásban, méhvérzésekrei hajlamában, szedülésben, 15- és mellhízi vértörődésében, makacs székletben, résztkórban és méhszenyben (hypocondria és hystesia).

E porok nélkülözhetővé teszik az ingerlő hatású drasztikus hashajtó szereket. Hatásuk biztos, szelíd és fájdalommentes, mivel alkotásai gyengén oldó, látszó és csillapító természetűek; ugyanazért huzamosabb ideig is veszély nélkül használhatók. — miről a bel és külföld több orvosi és tudományos tekintélyei és számos beteg elismerő nyilatkozatokat küldöttek be.

Az egy 12 adagot tartalmazó doboznak használati utasítással 1 ft. o. é.

☞ Kaphatók e porok minden jelesb gyógyszerárban és minden jelentékenyebb ásvány és túszerkereskedésben.

☞ Főraktár és szétküldési iroda Brassóban Száva Gerőnek a „koronához” czimzett gyógyszerárban.

Pályázat.

Zajzonban (fürdőhely Brassóvidékén Erdélyben) a megürült rendes tanítói állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Évi jövedelem:

- a) 300 ft. osztr. ért. kész pénz.
- b) 6 magyar öl fa.
- c) Szabad lakás.
- d) Egy darab káposztaföld.
- e) Egy kis székér szénát termő kaszáló.

Tannyelv: Magyar.

Pályázati határidő Január hó 15-ke.

A kik ezen rendes tanítói állomásra pályázni kívánnak, bizonyítványokkal ellátott folyamodásaikkal forduljanak a helybéli községi iskolaszék elnökségéhez.

Zajzon Január hó 1-én 1871.

Utolsó posta Brassó.

Pap György,

(2)

elnök.

Szokatlan nagy választék és jutányosság.

Alólirt ajánlja a t. cz. közönség figyelmébe dúsán felszerelt fűszer, anyag és csemege kereskedését, különösképpen pedig: kitünő minőségű fekete és veres ikrát, Groyi, Emmenthali, Eidami, Parmesan, Chester, Romader, Quargli, Strachino, Káskéval és Fromage de Brie File sajt és túronemeket, angolna, muszka és francia Sardina, Sardella, Lapardon, Stockfisch, Anchovis, Bricken

neun Augen, tengeri, Duna, göngyölt és vadász Hering, füstölt és marinírozott kecsge, füstölt viza és Pisztrang, Pickling, Thün, tengeri pók, austriga, marinírozott rák és több más hal és csiga nemeket, különböző francia és angol mártásokat, legkitünőbb minőségű francia befőtt gyümölcsöket, compotokat, francia és honi mustárt, cándirozott gyümölcsöket; szelencékben és tvegecskében kapni. Petits Poits, Mixed Pickles és más csemegéket, valódi angol Théa-Bisquits, mindennemű Chocoládékat, Hálvát, Rácháttot, és minden másnemű czukorkákat, Bonbonsokat fontszámra vagy izletes szelencékben, csomagokban stb. Valódi és utánzott francia pezsgőt, Malaga, Madeira, Pontac, Medve, Burgundi, Xeres, Cherry, Muscatlünel, Liebfrauenmilch, Rudolfsheimi, Johannisbergi, Marcobrunni, Bocksbeutel-Stelwein, Schwarzhofbergi, Vöslani, Risslingi, Odobesti, ürmös, Matarella, Egri, Somlai, Sexardi, Tokayi, Villányi, Szilvási, Rasti, Neszmélyi, Budai, Karloviczi, Cziprusi és más finom borokat, Porter, Steinbrucher, Bock, Märzen és más jeles sereket, olasz és honi szálámit, mortadellát és füstölt nyelveket, sonkát, olasz gesztenyét, törökmagyarót, pálmaszilvát, fügét, malozsát és más déli gyümölcsöket, kitünő minőségű muszka és chinai Théát, Arack és valódi